

Assignatura:	28932 ICONOGRAFIA DE L'ART ANTIC				
Professor/a:	Montserrat Claveria Nadal (Grup 1) Anabel Vilallonga Gordaliza (Grup 2)				
Cicle:	PRIMER	Curs:	PRIMER	Quadrimestre:	PRIMER
Crèdits:	6	Tipus:	OBLIGATORIA		
Horari de classe:	Grup 1: Dilluns i Dimecres (8.30 – 10.00) Grup 2: Dilluns i Dimecres (13.00 – 14.30)				

CONTINGUT:

Estudi del llenguatge de les imatges elementals de l'art de les cultures antigues desenvolupades al Pròxim Orient, a Grècia i Roma. Representa un complement essencial respecte al coneixement de les fórmules d'expressió i del significat de les obres artístiques estudiades a l'assignatura d'Art Antic.

OBJECTIUS:

Capacitar l'estudiant per reconèixer els esquemes iconogràfics més habituals de l'art de les cultures esmentades, així com per saber identificar els personatges, els motius i els atributs representatius bàsics d'aquests esquemes. També s'adquirirà el coneixement necessari per a la comprensió del significat d'aquestes imatges.

TEMARI

I. Iconografia de les cultures de l'Àsia Anterior i d'Egipte.

1. Definició, fonts i historiografia.
2. Iconografia reial, divina i profana.

II. Iconografia clàssica

1. Definició, fonts i historiografia.
2. Iconografia dels deus:
 - 2.1. La fase pre-mitològica:
 - Antecedents micènics.
 - El pas de la religió micènica a la religió grega.
 - Les primeres imatges de culte dels deus grecs principals.
 - 2.2. Cosmogonia, teogonia i mite. La iconografia dels dotze deus Olímpics.
 - 2.3. La transmissió iconogràfica dels deus olímpics grecs al món romà.
 - Factors d'assimilació cultural i iconogràfica.
 - Experiència religiosa grega i romana.
 - Exemples: Jupiter, Juno, la Triada Capitolina, Mart.
3. Iconografia dels herois:
 - 3.1. L'heroi i la seva funció. Meleagre / Hipòlit.
 - 3.2. La iconografia dels herois. Teseu/ Heracles.

AVALUACIÓ DEL CURS

Examen final. Lectures.

TUTORIA INTEGRADA

Es portarà a terme a una de les aules de la biblioteca, i el seu objectiu en serà proporcionar a l'estudiant agilitat en el tractament de les fonts bibliogràfiques principals dels continguts de l'assignatura, que són el

LIMC, les fonts literàries clàssiques y els diccionaris de mitologia. En cada sessió treballarem amb un grup de vint-i-cinc alumnes.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

***Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae.* (= LIMC). Zurich-Munich, 1981-1998.**

- CASTAÑEIRAS, M.A., *Introducción al método iconográfico*. Barcelona: Ariel, 1998.
- FALCÓN MARTÍNEZ et alt., *Diccionario de mitología clásica*. 2 vols. Barcelona: Alianza Ed., 1997.
- GRIMAL, P., *Diccionario de mitología griega y romana*. Barcelona: Paidós, 1982 [eds. des de 1965, a.p. 1981 revisades].
- HESÍODE, *Théogonie (La Teogonia)*, Société d'édition "Les Belles Lettres", ed. y trad. por P. Mazon, París, 1972.
- HOMERO, *La Iliada*. Traducció de L. Segalá y Estalella. Madrid: Espasa-Calpe, col. Austral nº. 1207, 1968 [eds. des de 1954].
- HOMERO, *Himnos Homéricos La Batracomiomaquia*. Introducció, traducció i notes de A. Bernabé Pajares. Madrid: Biblioteca Clásica Gredos nº. 8, 1988.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- ANDREAE, B., *Arte romano*. Barcelona, 1974.
- CAYLUS, Le Conte de, *Récueil d'Antiquités Egiptiennes, Etrusques, Grecques et Romaines*. 4 vols. Paris, 1761.
- CROISILLE, J.M., *Poesie et art figuré de Néron aux Flaviens*. Brusel·les, 1982.
- CUMONT, F., *Recherches sur le symbolisme funéraire des romains*. París, 1966 [1942].
- DUGAS, CH., <<Tradition littéraire et tradition graphique dans l'antiquité grecque>>, *L'Antiquité classique* VI (1937), p.5-19.
- EGGER, H., *Codex Escorialensis ein Skizzenbuch aus der Werkstatt und Adolf Michaelis*. Holanda, 1975.
- GERHARD, E., *Abhandlung der Kunstmythologie*. Berlin, 1864.
- GRABAR, A., <<Plotin et les origines de l'esthétique médiévale>>, *Cahiers Archéologiques*, 15-34.
- HANFMANN, G.M.A., *The Season Sarcophagus in Dumbarton Oaks*. 2 vols. Dumbarton Oaks Studies 2. Cambridge/Massachussets, 1951.
- HIMMELMANN, N., *Über Hirten-Genre in der antiken Kunst*. Dusel·dorf, 1980.
- HOMERO, *Odisea*. Traducció de L. Segalá y Estalella. Madrid: Espasa-Calpe, col. Austral nº. 1004, 1957 [eds. des de 1951].
- L'ORANGE, H.P., *Studies on the Iconography of Cosmic Kingship in the Ancient World*. Oslo, 1953.
- PANOFKY, E., *Idea*. Madrid, 1981 [1946].
- PAUSANIAS, *Descripción de Grecia*. Introducció, traducció i notes de M^a. C. Herrero Ingelmo. Madrid: Biblioteca Clásica Gredos nºs. 196-198, 1994.
- PLINI EL VELL, *Histoire Naturel (Història natural)*, Llibres XXXIV - XXXVI. Ed. Les Belles Lettres, París, 1983/1985. També es pot trobar un recull dels seus textos dedicats a l'art antic a: TORREGO, M.E. (ed.), *Plinio el Viejo. Textos de historia del arte*. Madrid, 1988.
- PONS D'ICART, L., *Libro de grandezas y cosas memorables de la Metropolitana, Insigne y famosa Ciudad de Tarragona*. (Lleida, 1572) reimpr. Barcelona, 1984.
- REINACH, S. *Répertoire de la statuaire grecque et romaine*. 6 vols. Paris, 1897-1903.
Répertoire de reliefs grecs et romains. 3 vols. Paris, 1909-1912.
Répertoire de peintures grecques et romaines. Paris, 1922.
- ROBERT, C., *Corpus der Antiken Sarkophagreliefs*, vols. II i III.1-3 (Berlin 1890, 1897, 1904, 1919) reimpr. Berlin, 1968-1969.
- ROSCHER, W.H. *Ausführliches Lexicon der griechische und römische Mythologie*. 7 vols. Leipzig, 1884-1890. [reimpr. 1937].
- SAXL, F., *La vida de las imágenes*. 2 vols. Madrid, 1989. [trad. de Lectures. Londres, 1957].
- SEZNEC, J., *Los dioses de la Antigüedad en la Edad Media y el Renacimiento*. Madrid, 1983. [1980].
- *The World of Roman Costume*, Munich, 1986.
- TURCAN, R., *Messages d'outre-tombe*, Paris, 1999.
- WREDE, H. *Consecratio in formam Deorum*. Mainz, 1981.
- ZANKER, P., *Augusto y el poder de las imágenes*. Madrid, 1992. [1987].